

Dosar nr. 2r-787/18

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia (S. Aramă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (G. Dașchevici, S. Gîrbu, L. Bulgac)

DECIZIE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Vasile Darii, reprezentat de avocatul Cristian Zagnat,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Darii împotriva lui Vasile Roabeș cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea lui Vasile Darii cu privire la repunerea în termenul legal de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de către Vasile Darii, ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului,

c o n s t a ț ă:

La data de 08 decembrie 2015, Vasile Darii a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Roabeș cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Iar, la data de 22 ianuarie 2016, Vasile Darii a depus cerere privind repunerea în termenul de prescripție.

Prin hotărârea din 12 martie 2016 a Judecătoriai Cimișlia, s-a respins, cererea lui Vasile Darii privind repunerea în termenul de prescripție și s-a respins, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție, cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Darii împotriva lui Vasile Roabeș cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

La data de 25 iulie 2016, Vasile Darii, reprezentat de avocatul Anișoara Bucliș, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 12 martie 2016 a Judecătoriai Cimișlia.

În ședința de judecată a instanței de apel din 20 octombrie 2016, avocatul Anișoara Bucliș a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Prin încheierea din 20 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, apelantul Vasile Darii a fost repus în termenul de declarare a apelului.

Iar, prin decizia din 02 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Vasile Darii, reprezentat de avocatul Anișoara Bucliș, s-a casat hotărârea

din 12 martie 2016 a Judecătorei Cimișlia și s-a emis o hotărîre nouă, prin care s-a repus Vasile Darii în termenul de înaintare a acțiunii, s-a încasat din contul lui Vasile Roabeș în beneficiul lui Vasile Darii datoria în mărime de 21 500 dolari SUA, convertiți în valută națională a Republicii Moldova, conform cursului oficial al BNM, la ziua executării hotărîrii și suma de 12 965 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin decizia din 28 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Vasile Roabeș, s-au casat integral încheierea din 20 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău și decizia din 02 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare în apel, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, de la etapa punerii pe rol a cererii de apel.

Iar, prin încheierea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea lui Vasile Darii cu privire la repunerea în termenul legal de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de către Vasile Darii, ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului.

La data de 13 iulie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Vasile Darii, reprezentat de avocatul Cristian Zagnat a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei în instanța de apel, de la etapa punerii pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului, recurentul, Vasile Darii, reprezentat de avocatul Cristian Zagnat a indicat că, încheierea recurată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Recurentul a invocat că, deși avocatul Anișoara Bucliș a participat la pronunțarea hotărîrii primei instanțe, contestarea unui act, emis de instanța judecătorească, se consideră atacat din momentul remiterii prin oficiul poștal a cererii de apel sau a depunerii cererii de apel la cancelaria instanței de judecată. Respectiv, instanța de apel nu a apreciat Forma F-103 din 31 martie 2016, precum și bonul de plată poștal din data de 31 martie 2016, care atestă remiterea cererii de apel nemotivate în adresa instanței judecătorești, în termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs reține că, încheierea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată de instanța de apel, în adresa participanților la proces, la data de 22 iunie 2018 și a fost recepționată de recurentul Vasile Darii, la data de 04 iulie 2018, conform mențiunilor din cererea de recurs (f.d.189).

Astfel, recursul declarat de Vasile Darii, reprezentat de avocatul Cristian Zagnat, la data de 13 iulie 2018, prin intermediul oficiului poștal, a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă.

Examinând recursul declarat de către declarat de Vasile Darii, reprezentat de avocatul Cristian Zagnat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni, într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Iar, în conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 12 martie 2016 a Judecătorei Cimișlia, s-a respins, cererea lui Vasile Darii privind repunerea în termenul de prescripție și s-a respins, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție, cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Darii împotriva lui Vasile Roabeș cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată (f.d.60).

La data de 25 iulie 2016, Vasile Darii, reprezentat de avocatul Anișoara Bucliș, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 12 martie 2016 a Judecătorei Cimișlia (f.d.62-63). Iar, în ședința de judecată a instanței de apel din data de 20 octombrie 2016, avocatul Anișoara Bucliș a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului (f.d.82-83).

Prin încheierea din 20 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, apelantul Vasile Darii a fost repus în termenul de declarare a apelului (f.d.84-85). Iar, prin decizia din 02 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Vasile Darii, reprezentat de avocatul Anișoara Bucliș, s-a casat hotărârea din data de 12 martie 2016 a Judecătorei Cimișlia și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a repus Vasile Darii în termenul de înaintare a acțiunii, s-a încasat din contul lui Vasile Roabeș în beneficiul lui Vasile Darii datoria în mărime de 21 500 dolari SUA, convertiți în valută națională a Republicii Moldova, conform cursului oficial al BNM, la ziua executării hotărârii și suma de 12 965 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată (f.d.117-122).

Prin decizia din 28 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Vasile Roabeș, s-au casat integral, încheierea din 20 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău și decizia din 02 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare în apel, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, de la etapa punerii pe rol a cererii de apel (f.d.148-156).

Iar, prin încheierea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea lui Vasile Darii cu privire la repunerea în termenul legal de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de către Vasile Darii, ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului (f.d.178-180).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele invocate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, la emiterea acesteia, Colegiul, consideră că, instanța de apel corect a respins cererea apelantului Vasile Darii cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a restituit cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal, din motivele reținute infra.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În corespundere cu art. 116 alin. (3) și (4) Cod de procedură civilă, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată concluzia instanței de apel, cu privire la respingerea cererii lui Vasile Darii de repunere în termenul de declarare a apelului. Or, apelantul nu a anexat probe care ar confirma cu certitudine, că a depus apelul în termenul legal și nici care ar confirma temeinicia omiterii termenului de declarare a apelului.

Instanța de recurs reține că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată, în ședința primei instanțe din 12 martie 2016, s-a prezentat reprezentantul lui Vasile Darii, în bază de mandat, avocatul Anișoara Bucliș (f.d.53-59), care a și primit copia dispozitivului hotărârii din 12 martie 2016 a Judecătorei Cimișlia, la 12 martie 2016, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d.61).

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În corespundere cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă coroborat cu dispozițiile art. 111 Cod de procedură civilă, termenul de exercitare a căii de atac, în ordine de apel, începe să curgă din ziua imediat următoare datei calendaristice emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești și nu depinde de momentul comunicării actului judecătoresc de dispoziție.

Instanța de recurs reține că, materialele cauzei denotă că, Vasile Darii, reprezentat de avocatul Anișoara Bucliș a depus cererea de apel împotriva hotărârii din 12 martie 2016 a Judecătorei Cimișlia, doar la 25 iulie 2016 (f.d.62-63), cu încălcarea evidentă a termenului imperativ de 30 de zile, de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prevăzut expres de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Mai mult decât atât, instanța de recurs reiterează că, reprezentantul lui Vasile Darii, în bază de mandat, avocatul Anișoara Bucliș a primit copia dispozitivului hotărârii 12 martie 2016 a Judecătorei Cimișlia, la data de 12 martie 2016, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d.61).

Iar, în conformitate cu art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de drepturi, dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, prevăd că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

La fel, instanța de recurs respinge argumentul recurentului Vasile Darii, precum că, Forma F-103 din 31 martie 2016 și bonul de plată din 31 martie 2016, atestă remiterea cererii de apel nemotivate în adresa instanței judecătorești, în termenul legal de declarare a apelului. Or, conform plicului anexat la cererea de apel, acesta a fost expediat în adresa Judecătoriei Cimișlia la 25 iulie 2016 (f.d.67 verso).

Mai mult, Forma F-103 din 31 martie 2016 și bonul de plată din 31 martie 2016, nu indică care a fost conținutul plicului expediat în adresa Judecătoriei Cimișlia. Iar, ținând cont de caracterul activității ÎM Incaso SRL, plicul expediat în adresa Judecătoriei Cimișlia la 31 martie 2016, conform Formei F-103 din 31 martie 2016 și a bonului de plată din 31 martie 2016, putea avea ca conținut orice înscris, pentru alte cauze aflate pe rolul Judecătoriei Cimișlia, cu participarea ÎM Incaso SRL (f.d.64-65).

La fel, instanța de recurs reține că, conform ștampilei aplicate pe cererea de apel nemotivată, depusă de Vasile Darii, reprezentat de avocatul Anișoara Bucliș, aceasta a fost expediată de ÎM Incaso SRL, la data de 22 iulie 2016, cu numărul de ieșire 1607224689 (f.d.62)

În asemenea circumstanțe, Colegiul conchide că, în cazul admiterii cererii lui Vasile Darii, reprezentat de avocatul Cristian Zagnat și repunerii neîntemeiate a acestuia, în termenul de declarare a apelului, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La fel, Colegiul reține că soluția oferită de instanța de apel este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din data de 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție, care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Vasile Darii, reprezentat de avocatul Cristian Zagnat și a menține încheierea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Vasile Darii, reprezentat de avocatul Cristian Zagnat.

Se menține încheierea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Darii împotriva lui Vasile Roabeș cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan